

POSTANOWIENIE Z DNIA 18 SIERPNIA 2009 R.

I UK 344/08

Przewodniczący: sędzia SN J. Iwulski.

Sędziowie SN: Z. Hajn (sprawozdawca), R. Spyt.

Sąd Najwyższy w sprawie z odwołania S. T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N. o emeryturę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 sierpnia 2009 r., skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 sierpnia 2008 r.:

1. zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich z następującym pytaniem prawnym:

Czy art. 45 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. U. L 149, str. 2) w związku z art. 15 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. U. L 74, str. 1) należy interpretować w taki sposób, że właściwa instytucja państwa członkowskiego jest zobowiązana - stwierdzając niespełnienie przez pracownika warunku posiadania okresu ubezpieczenia ukończonego w tym państwie w wymiarze wystarczającym do nabycia prawa do emerytury zgodnie z jego ustawodawstwem -

uwzględnić okres ubezpieczenia ukończony w innym państwie członkowskim, w ten sposób, że powinna obliczyć ponownie okres ubezpieczenia, od którego zależy nabycie prawa, stosując regułę wynikającą z prawa krajowego i traktując okres ukończony w innym państwie tak jak okres ukończony w tym państwie, czy dodać okres ukończony w innym państwie członkowskim do okresu krajowego, uprzednio obliczonego na podstawie przedmiotowej reguły;

2. zawiesić postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Przedmiot postępowania

1. Przedmiotem postępowania jest nabycie prawa do emerytury przez obywatelkę polską, która posiada okresy składkowe i nieskładkowe uzyskane w Polsce w wymiarze niewystarczającym do uzyskania emerytury, a ponadto okresy składkowe ukończone w czasie pracy w byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej. Spór dotyczy sposobu uwzględnienia okresów składkowych ukończonych w Czechosłowacji w wymaganym przez prawo polskie 30-letnim okresie składkowym i nieskładkowym, niezbędnym do nabycia prawa do emerytury. To, czy po uwzględnieniu okresów pracy w Czechosłowacji wnioskodawczyni spełnia wymienione wymaganie 30 letniego okresu, zależy od wykładni art. 45 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w związku z art. 15 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72.

Przebieg postępowania

2. Decyzją z 2 sierpnia 2007 r. organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych - odmówił wnioskodawczyni - S. T. prawa do emerytury uznając, że nie udowodniła ona 30-letniego stażu ubezpieczeniowego. Organ rentowy zaliczył wnioskodawczyni 181 miesięcy okresów składkowych oraz

60 miesięcy i 10 dni okresów nieskładkowych ograniczonych do 1/3 wymiaru okresów składkowych w Polsce. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że wnioskodawczyni nie osiągnęła 60 lat życia, a mając ukończone 55 lat nie udowodniła co najmniej 30-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie posiada orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy.

3. Sąd Okręgowy wyrokiem z 7 grudnia 2007 r. uwzględnił odwołanie S. T. i zmienił zaskarżoną decyzję częściowo w ten sposób, że przyznał jej emeryturę w wysokości proporcjonalnej od 14 maja 2007 r., przy przyjęciu do obliczenia jej wysokości 227 miesięcy okresów składkowych i 75 miesięcy okresów nieskładkowych i kwoty bazowej obowiązującej 14 maja 2007 r. za okres od 14 maja do 9 lipca 2007 r. oraz 230 miesięcy okresów składkowych i 76 miesięcy okresów nieskładkowych za okres od 10 lipca 2007 r. W pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie.

4. Wyrokiem z 5 sierpnia 2008 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację organu rentowego od powyższego wyroku Sądu pierwszej instancji, dzieląc jego ustalenia faktyczne i oceny prawne.

5. W skardze kasacyjnej organ rentowy zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: (-) art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71, (-) art. 15 ust. 1 lit. a rozporządzenia 574/72 i (-) art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez błędną ich wykładnię, polegającą na przyjęciu, że przy ustalaniu prawa do emerytury oraz obliczaniu jej wysokości, polskie okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych polskich i zagranicznych okresów składkowych.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

6. Prokurator Generalny, wezwany przez Sąd Najwyższy do zajęcia stanowiska co do skargi kasacyjnej, podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego i wyraził pogląd, że skarga powinna zostać oddalona.

Ustalenia faktyczne

7. W podstawie faktycznej zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny przyjął, że wnioskodawczyni, urodzona 1 marca 1952 r., nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. Przebyła ona następujące okresy ubezpieczenia. W Polsce - 15 lat i 1 miesiąc (181 miesięcy) okresów składkowych, 6 lat 5 miesięcy i 11 dni (77 miesięcy i 11 dni) miesięcy okresów nieskładkowych, 4 lata 8 miesięcy 25 dni (56 miesięcy i 25 dni) okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, a ponadto w byłej Czechosłowacji - 4 lata i 1 miesiąc (49 miesięcy) - od 26 kwietnia 1973 r. do 12 kwietnia 1977 r.

Przepisy prawa polskiego mające zastosowanie w sprawie

8. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.), dalej powoływanej, jako "ustawa emerytalna", "Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

- 1) składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7."

9. Art. 5 ust. 2 tej ustawy uzupełnia powyższą regułę, wskazując, że "Przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych."

10. Ponadto, według art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, "Przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: (...) 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r.

okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu."

11. Warunki wcześniejszego przechodzenia kobiet na emeryturę określa art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. W świetle tego przepisu: "Ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego określonego w art. 27 pkt 1, mogą przejść na emeryturę:

1) kobieta - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy."

12. Natomiast art. 46 tej ustawy rozszerza krąg osób uprawnionych do wcześniejszego przejścia na emeryturę, stanowiąc, że: 1. "Prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa;

2) warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnia do dnia 31 grudnia 2008 r."

Istotne dla sprawy przepisy prawa wspólnotowego

13. Zdaniem Sądu Najwyższego istotne w sprawie są następujące przepisy prawa wspólnotowego:

- Art. 42 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

- Art. 1 lit. r., art. 6, art. 7 i art. 45 ust. 1 i 46 ust. 2 lit. a Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. U. L 149, str. 2),

- Art. 15 ust. 1 lit a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. U. L. 74, str. 1).

Przedstawiając wskazane na wstępie pytanie prawne Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

14. Zgodnie z art. 46 w związku z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczona (kobieta) urodzona po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r., która nie osiągnęła normalnego wieku emerytalnego (60 lat), może przejść na emeryturę po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

15. Z kolei z art. 5 ustawy emerytalnej wynika, że przy ustalaniu, czy ubezpieczona przebyła wyżej wskazany minimalny okres składkowy i nieskładkowy należy uwzględnić okresy składkowe wymienione w art. 6 tej ustawy i okresy nieskładkowe wymienione w art. 7 ustawy, z tym, że okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym 1/3 udowodnionych okresów składkowych.

16. Jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe przebyte w Polsce są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu uwzględnia się okresy rolne wymie-

nione w art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej, w tym okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

17. Należy wyjaśnić, że według prawa polskiego, okresy nieskładkowe, to okresy przerw w wykonywaniu pracy lub opłacaniu składek albo okresy poprzedzające rozpoczęcie kariery zawodowej, które pełnią przy ustalaniu prawa do emerytury i jej wymiaru podobną funkcję jak okresy składkowe. W ocenie Sądu Najwyższego mieszczą się one w pojęciu okresów ubezpieczenia w rozumieniu art. 1 lit. r rozporządzenia 1408/71 jako okresy zrównane.

18. Wnioskodawczyni nie spełniła warunku posiadania minimalnego okresu koniecznego do nabycia prawa do emerytury, ustalonego na opisanych wyżej zasadach i przebytego w czasie podlegania ustawodawstwu polskiemu (prawa do emerytury autonomicznej). Posiadała ona jednak okres ubezpieczenia (składkowy) uzyskany w czasie pracy w byłej Czechosłowacji (od 26 kwietnia 1973 r. do 12 kwietnia 1977 r., łącznie 49 miesięcy).

19. Ze względu na normę kolizyjną wynikającą z art. 6 lit. a) w związku z art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia 1408/71, określenie sposobu sumowania okresów ubezpieczenia ukończonych przez wnioskodawczynię w Polsce i byłej Czechosłowacji nie mogło nastąpić zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 17 lipca 1972 r. zawartej pomiędzy Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej o współpracy w zakresie zatrudnienia obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w uspołecznionych przedsiębiorstwach gospodarczych Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej, lecz wymagało odwołania się do reguł ustanowionych w tym rozporządzeniu i rozporządzeniu 574/72.

20. Orzekając w sprawie Sąd Apelacyjny (podobnie jak Sąd Okręgowy) odwołał się w szczególności do art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71, w myśl którego, jeżeli ustawodawstwo Państwa Członkowskiego uzależnia

nabycie, zachowanie lub odzyskanie prawa do świadczeń na podstawie systemu niebędącego systemem specjalnym w rozumieniu ust. 2 lub 3, od ukończenia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, właściwa instytucja tego Państwa Członkowskiego uwzględnia, w razie potrzeby, okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem innego Państwa Członkowskiego, w ramach systemu powszechnego lub specjalnego, obejmującego pracowników najemnych lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek. W tym celu uwzględnia się te okresy tak jak okresy ukończone zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję.

21. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, oznacza to, że przy ustaleniu prawa do świadczenia z krajowego ubezpieczenia społecznego każde z Państw Członkowskich traktuje okresy ubezpieczenia odbyte na terytorium jednego z państw Wspólnoty, jak okresy ubezpieczenia przebyte na jego terytorium. W konsekwencji, składkowe okresy zatrudnienia wnioskodawczyni na terenie Czechosłowacji należy traktować tak samo, jak składkowe okresy ubezpieczenia na terenie Polski. Prowadzi to do wniosku, że nieskładkowe okresy ubezpieczenia uwzględnia się, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej okresów składkowych przebytych łącznie w Polsce oraz na terenie byłej Czechosłowacji. Taki sposób ustalenia okresów ubezpieczenia powoduje, że S. T. spełniła warunki wymagane do przyznania jej emerytury w zakresie, w jakim ustalił to Sąd pierwszej instancji w pkt 1 wyroku, w szczególności jej okres ubezpieczenia (składkowy i nieskładkowy) przekroczył 30 lat.

22. Z kolei organ rentowy zrozumiał wyrażenie "uwzględnia się w razie potrzeby", użyte w art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 w ten sposób, że wynika z niego, że instytucja właściwa uwzględnia - przy ustalaniu prawa do emerytury - zagraniczne okresy ubezpieczenia przebyte w innych państwach członkowskich tylko wtedy, gdy okres ubezpieczenia przebyty we

"własnym" państwie jest niewystarczający do nabycia prawa do emerytury. Sformułowanie to, zdaniem skarżącego, wskazuje na kolejność, w jakiej instytucja państwa członkowskiego powinna uwzględniać okresy ubezpieczenia. W celu sprawdzenia, czy okres ubezpieczenia przebyty we "własnym" państwie członkowskim jest niewystarczający do nabycia prawa do emerytury, instytucja właściwa musi, w pierwszej kolejności, zastosować wyłącznie ustawodawstwo krajowe i ustalić, czy polski okres ubezpieczenia jest wystarczający do nabycia prawa do emerytury. Jeżeli polskie okresy ubezpieczenia (okresy składkowe, nieskładkowe, rolne) ustalone w powyższy sposób nie są wystarczające do nabycia prawa do polskiej emerytury, należy - zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 - uwzględnić okresy ubezpieczenia przebyte w innych państwach członkowskich, przez dodanie zagranicznych okresów ubezpieczenia do polskich okresów ubezpieczenia. W ocenie organu rentowego, taki sposób interpretacji art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 potwierdza art. 15 rozporządzenia 574/72, który określa zasady ogólne dotyczące zliczania okresów, o których mowa w art. 45 ust. 1-3 rozporządzenia 1408/71. Z art. 15 ust. 1 lit. a) zdanie pierwsze tego rozporządzenia wynika, że w przypadkach, o których mowa w art. 45 ust. 1-3 rozporządzenia 1408/71, zliczania okresów dokonuje się w ten sposób, że do okresów ubezpieczenia ukończonych pod działaniem ustawodawstwa państwa członkowskiego dodaje się okresy ubezpieczenia ukończone w czasie podlegania ustawodawstwu wszystkich pozostałych państw członkowskich, o ile konieczne jest odwołanie się do tych okresów w celu uzupełnienia okresów ubezpieczenia wypełnionych pod działaniem ustawodawstwa pierwszego państwa członkowskiego dla celów nabycia prawa do świadczenia. Ze zdania drugiego tego przepisu wynika, że jeżeli konieczne jest uwzględnienie zagranicznych okresów ubezpieczenia, to w przypadku emerytury, każda z zainteresowanych instytucji dokonuje osobno tego zliczenia, biorąc pod uwagę całość okresów ubezpieczenia wypełnionych

przez osobę zainteresowaną pod działaniem ustawodawstw wszystkich państwa członkowskich.

23. W rezultacie zastosowania tej metody organ rentowy uznał, że okres ubezpieczenia wnioskodawczyni wynosił 28 lat 11 miesięcy i 15 dni, a więc nie spełniła ona warunku posiadania okresu co najmniej 30 - letniego.

24. Jak widać z powyższego, różnica stanowisk Sądu Apelacyjnego i organu rentowego sprowadza się do kwestii, czy okresy nieskładkowe nie mogą przekroczyć 1/3 długości udowodnionych okresów składkowych osiągniętych w Polsce, czy 1/3 wszystkich "okresów ubezpieczenia" osiągniętych w trakcie kariery zawodowej ubezpieczonego - również w innych państwach objętych koordynacją.

25. Rozstrzygnięcie tej kwestii może mieć, jak wskazuje niniejsza sprawa, decydujące znaczenie dla możliwości nabycia prawa do emerytury.

26. Odpowiedź na to pytanie zależy przede wszystkim od przyjęcia określonej wykładni art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 i art. 15 rozporządzenia 574/72.

27. Za wykładnią przyjętą przez Sąd Apelacyjny, wskazującą, że w myśl art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, okresy nieskładkowe nie mogą przekraczać 1/3 sumy polskich i zagranicznych okresów składkowych, przemawia art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71, według którego w sytuacji, gdy powstanie potrzeba uwzględnienia okresów ubezpieczenia ukończonych zgodnie z ustawodawstwem innego państwa członkowskiego, właściwa instytucja uwzględnia te okresy tak, jak okresy ukończone zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję. Istotnie, w rezultacie metody sumowania okresów polskich i zagranicznych przyjętej przez Sąd, okresy polskie i zagraniczne okresy składkowe byłyby uwzględniane w pełnej wysokości. Z kolei zagraniczne okresy nieskładkowe byłyby traktowane na równi z polskimi okresami nieskładkowymi, co oznaczałoby, że łącznie krajowe i zagraniczne okresy nieskładkowe nie mogłyby przekraczać jednej

trzeciej sumy krajowych i zagranicznych okresów składkowych. Wykładnia ta wydaje się również zgodna z zasadą równego traktowania pracowników migrujących. Przyjęcie bowiem, jak chce organ rentowy, że okresy nieskładkowe nie mogą przekroczyć 1/3 udowodnionych polskich okresów składkowych, oznaczałoby większe prawdopodobieństwo uwzględnienia w mniejszym wymiarze okresów nieskładkowych w przypadku osób migrujących niż w przypadku osób o stosunkowo długich okresach składkowych w Polsce.

28. Za wykładnią Sądu Apelacyjnego może także przemawiać norma wynikająca z art. 46 ust. 2 lit a) zdanie pierwsze rozporządzenia 1408/71, dotycząca liczenia kwoty teoretycznej. Według tego przepisu "instytucja właściwa ustala teoretyczną wysokość świadczenia, o które zainteresowany mógłby się ubiegać, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia i/lub zamieszkania ukończone z uwzględnieniem ustawodawstw Państw Członkowskich, którym podlegał pracownik najemny lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, zostały ukończone w danym Państwie Członkowskim z uwzględnieniem ustawodawstwa, które stosuje ona w dniu przyznania świadczenia." Brzmienie tego przepisu wskazuje, że okresy uwzględnianie w innych państwach powinny być traktowane jak okresy ubezpieczenia w Polsce, a więc długość branych w Polsce pod uwagę okresów nieskładkowych powinna zależeć od łącznej długości okresów w państwach objętych koordynacją.

29. Z drugiej jednak strony, co akcentuje organ rentowy, art. 15 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 574/72 stanowi, że do okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, ukończonych w czasie podlegania ustawodawstwu Państwa Członkowskiego (polskiemu), dodaje się okresy ubezpieczenia lub zamieszkania ukończone w czasie ich podlegania ustawodawstwu wszystkich pozostałych Państw Członkowskich, o ile jest konieczne powołanie ich w celu uzupełnienia okresów ubezpieczenia lub zamieszkania w czasie pod-

legania ustawodawstwu pierwszego Państwa Członkowskiego ze względu na uzyskanie, utrzymanie lub przywrócenie prawa do świadczeń, pod warunkiem, że okresy te nie nakładają się na siebie. Dosłowna wykładnia tego przepisu może więc uzasadniać tezę, że okresy zagraniczne powinny być dodane do łącznego okresu wynikającego z zsumowania okresów krajowych. Warto też zauważyć, że przy tej interpretacji uwzględnia się w całości zagraniczne okresy ubezpieczenia, a zatem zarówno składkowe, jak i nieskładkowe. Nie stosuje się zatem ograniczenia dotyczącego uwzględniania okresów nieskładkowych wyłącznie do 1/3 wymiaru okresów składkowych. Miałoby to istotne znaczenie w sytuacji (niewystępującej w niniejszej sprawie), gdy zagranicą przypadały również okresy nieskładkowe, które zgodnie z ustawodawstwem państwa, w którym wystąpiły uwzględniane są w celu stwierdzenia nabycia świadczenia. W rezultacie, w przypadku osób, które mają dostatecznie długie okresy tego rodzaju uzyskane zagranicą, nabycie prawa do emerytury według reguły proponowanej przez organ rentowy mogłoby być łatwiejsze.

30. Mając na uwadze to, że przepisy art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 i art. 15 rozporządzenia 574/72 budzą wskazane wyżej wątpliwości interpretacyjne, a jednoznaczne ustalenie ich znaczenia jest konieczne dla dokonania zgodnej z tymi przepisami wykładni art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, i ewentualnie oceny zgodności tego przepisu z art. 45 ust. 1 rozporządzenia 1408/71 i art. 15 rozporządzenia 574/72, wystąpienie do Trybunału z wnioskiem o dokonanie ich wykładni, jest w ocenie Sądu Najwyższego zasadne i konieczne.